

Utbildningsförvaltningen

Utbildningsnämnden

Handläggare:
Gunhamre Daniel

Motion om automatisering av närvarokontroll i klassrummen från Simon Alm (SD)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta
att avslå motionen.

Ärendet

Simon Alm (SD) föreslår i en motion väckt 29 april 2019

- att utbildningsförvaltningen söker dialog med Skellefteå kommuns motsvarande förvaltning om deras erfarenheter av automatiserad närvarokontroll via ansiktsigenkänning
- att uppdra till utbildningsförvaltningen att utreda konsekvenser av ett införande av närvarokontroll via ansiktsigenkänning
- att utbildningsnämnden uppdras implementera automatiserad närvarokontroll efter utbildningsförvaltningens utredning av närvarokontroll via ansiktsigenkänning.

Motionen återges som **bilaga**.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och utbildningsförvaltningen.

Föredragning

Utbildningsförvaltningen arbetar kontinuerligt med att tillvarata digitaliseringens möjligheter bland annat när det gäller att förenkla och effektivisera rutiner.

Utbildningsförvaltningen har varit i kontakt med Skellefteå kommun och har även tagit del av skriftligt material.

Projektet på en gymnasieskola i Skellefteå har använt två metoder för närvaroregistrering, registrering med så kallad RFID-tag och handdator, samt ansiktsigenkänning där data sparas till en lokal dator.

Datan hämtas med USB-minne från den lokala datorn för att registreras i skolans frånvarosystem Skola24. Försöket pågick under tre veckor och 22 personer ingick. Under försöket behandlades enbart biometriska data i form av ansikte, för- och efternamn och klass.

Datainspektionen beslutade att inleda tillsyn mot gymnasienämnden i Skellefteå kommun i syfte att granska den personuppgiftsbehandling som projektet med ansiktsigenkänning för närvarokontroll innefattade, samt eventuell planerad användning av ansiktsigenkänning framöver (DI-2019-2221).

I ett beslut 20 augusti 2019 konstaterar Datainspektionen att gymnasienämnden i Skellefteå kommun har hanterat känsliga personuppgifter i strid med dataskyddsförordningen. Enligt myndighetens beslut är biometriska uppgifter, som används vid ansiktsigenkänning, känsliga personuppgifter som är extra skyddsvärda och som det krävs uttryckliga undantag för att få hantera. En sanktionsavgift på 200 000 kronor har utfärdats för gymnasienämnden.

Förvaltningen kommer att fortsätta omvärldsbevaka eventuella andra initiativ som tas i frågan.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Utbildningsförvaltningen

Lars Romanus
Tf Utbildningsdirektör

Motion om automatisering av närvarokontroll i klassrummen

Skolan har ett ansvar att föra statistik på elevers deltagande vid varje lektionstillfälle. Det innebär att läraren måste ta sig den tiden vid varje lektion och uppdatera därefter i datasystem. Informationen ligger sedan till grund för rapport till vårdnadshavare och eventuellt indraget studiestöd om skolk förekommer frekvent.

Läraren har många uppgifter att sköta som är viktiga, men som stjäl tid från engagemanget för undervisningen antingen på lektionerna eller efter och mellan dessa. I Skellefteå har man därför testat ett system för att automatisera närvarokontrollen på ett sätt som har högre kvalitet än manuell sådan. Där hoppas man kunna spara upp till 17 000 arbetstimmar kopplat till närvarokontroll om systemet kan tillämpas fullt ut.

Systemet bygger på att eleven vid ankomst till klassrummet ställer sig framför kameran som via programvara för ansiktsgenkänning identifierar varje enskild elev. När registreringen blivit klar lyser en grön lampa så eleven vet att det fungerat. Med ett sådant system finns ingen risk för att man glömmer ev. personlig tagg eller kort som annars kan vara alternativ till automatiserad närvarokontroll. Den tekniska lösningen medför att läraren helt kan släppa momentet vid lektionens inledning och löpande i samband med att efterslänrare anländer.

Automatisering med kort eller tagg öppnar även upp för att inte helt ta bort det manuella momentet med närvarokontroll. Det kan bero på slarv där en elev glömmer den tekniska lösningen hemma, och därför behöver bli manuellt inlagd i systemet som närvarande. Det behövs också manuell granskning av läraren för att stämma av att fusk inte förekommer. En frånvarande elev kan låna ut sin tagg eller kort till en närvarande elev som med denna kan registrera en frånvarande elev som närvarande. Automatisering av närvarokontroll via kort eller tagg har således väsentliga svagheter som ansiktsgenkänning saknar.

Integritet är en aspekt som alltid berörs i samband med kameralösningar, och i detta fall löses den frågan genom att några foton aldrig behöver sparas. Systemets syfte är endast att känna igen varje unik elev för att markera när- eller frånvaro i systemet. Någon databas av fotografier är meningslös i detta sammanhang och bör därmed därför inte tillåtas vara ett hinder för implementering av systemet.

Med anledning av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna

- att utbildningsförvaltningen söker dialog med Skellefteå kommuns motsvarande förvaltning om deras erfarenheter av automatiserad närvarokontroll via ansiktsgenkänning
- att uppdra till utbildningsförvaltningen att utreda konsekvenser av ett införande av närvarokontroll via ansiktsgenkänning
- att utbildningsnämnden uppdras implementera automatiserad närvarokontroll efter utbildningsförvaltningens utredning av närvarokontroll via ansiktsgenkänning

Uppsala den 20 februari 2019

Simon Alm
Gruppledare (SD)